

Decimū

Preceptum

i.iiiij. dī. xlvi. Existētes inq̄t i m̄ferno. s̄m diuītātē culpe diuīsa
sorciuntur a peāz. q̄ etiā s̄m q̄
guioib; peās irreciūtūr dāna
ti s̄m hoc obscuriorē et p̄fūdīo.
rē locū obtinēt i īferno vñ a su
piores in q̄b; minimū eāt de rō
ne culpe sup̄mū a mīnī tēbrofū
locū hñt oib; p̄uēndis. h̄c il
le. **D**ubitatur. n̄. vtr etna sa
piētia in locis peāz īfernaliū
hoies similes h̄ i vicījs ad filia
loci i īferno p̄uēndos tñsmit
tat. s̄m greg. iiiij. dya. q̄ sic
vñ math. xiiij. Tūc id ē i die iū
dic̄j dic̄j messoib;. Collgite z̄i
z̄amā a ligate ea i fasciculos ad
oburēdū. Sup quo greg. iiiij.
dy. Quid ē z̄amā i fascicu
los ligāēn op̄aēs paib; i tor̄m
tis similib; sociare ut supbos cū
supbis. luxuriosos cū luxurios.
auaros cū auaris. fallaces cū
fallacib; Infideles cū infidelib;
q̄c. Cū ergo similes i culpa ad
tor̄mta filia āgeli i locis peāl
b; deputat. q̄ si z̄amāz fascicu
los ad oburēd ligāt. h̄c ille. et
sic ēt tot peāles i īferno mā
hoies. q̄t p̄ncipalia vitia mōr
lia. nec obstat illō. Job. xi. vbi
dī i īferno nullō ordō h̄ s̄epit
nō horroz m̄hitat. s̄m greg.
ibid̄ intelligitur de ītēcois di
rectōe a rēa opacōe q̄z neutr
ibi erit. Et tñ sapi. viij. dī. Sa
piētia attīgit a fine vſq; ad fi

Capitulū

Tercium

ne; fortit. a dispōit oia suauit.
R̄tadēcīa peā ē p̄uacō s̄elacōis
x̄ scđ; h̄uātātē. cui⁹ pulch̄tu
do ē sola q̄etattua yish. cui⁹ vox
sola q̄etat auditū. odoz olfacū.
sapor gustū. q̄ cōūncō tacū.
vñ i quolibet q̄nq; sensuū dā
nati tam ītēorū q̄ extēorū re
manebit p̄petua sitis qdā natu
ralis. q̄ i xp̄i h̄uātāte. nostre
h̄uātātis essentialis qdā btī
tudo cōfistit. Cū i gr̄z q̄nq; sint
sensus. quoz q̄lib; h̄uātāte x̄
p̄uabitura q̄ntuplex sitis per
ōns i q̄nq; potēcōs sensuū ēt
decē peāles pene. sub hoc mem
bro p̄ncipali cōphense. Et erūt
p̄dēce pene tñto qdāmō guioē.
q̄tō x̄ h̄uātās ōmā sensibilia
excedit i amēitate.

Capitulum Tertium

Po ad. n̄. p̄ncipale de
ītēorib; p̄mis dāna
tor̄nōnd q̄ q̄nq; p̄n
cipales peās. dānat h̄ebūt. a iā
ptim hñt. q̄ sūt. P̄riō ōim q̄nq;
ītēorū sensuū p̄uēco. q̄b; delcā
bilia s̄btr̄hūt. q̄ tristia p̄nta
būtur q̄ ad ūcupis cibile. Secū
do quo ad irascibile erit odūa
detestacō. Tertio itellcūs obce
caco. **R**̄tō vñmis ūscie remorsus
q̄nto peācia ītēriois blasphemie
otiuaco. **P**rima pena ītēorū eit a
i m̄ q̄nq; ītēorib; sensib; q̄ sūt
sens⁹ cois ūmagiatia. fantasia.
estimatiua. q̄ memoia. sensitiua

Quartum

Preceptum

Etā p oculos īgredietur ad sensum omunē ea q̄ dicta sūti pena sexta. Et sic p auditū q̄m septia dicta sūt. Et sic de alijs sensib⁹ t̄ ogregabūt ī sensu cōmūnū. eū maxie crutiātia. Ad ymaginatia; q̄ h̄ infecta fuit pulchritudine mulier. vñet amarissime eedē ymagies a penitētie. ut dicat. vtinā vñ dñsem p muliere h̄pente. vtinā p ebe tate gustassem cinerē. p cantilemis audiuissem h̄monē. t̄ sic de alijs. Ad fantasiā vñet horribiles visioes. Ad estimatiāz īdicibiles timores. puta cūvi drit aliquē torqri p demonēz. statim timebit sibi affutur⁹ eūdē dolorem. **S**ic fit circa rotādos successiue. mēoria sēfītia cogitabit de malis male. t̄ de celestib⁹ īfernāliter. hec oia pban tur p dictū sc̄i tho. i q̄rto di. vltia dicentis. **S**ic apter pfectā bētudine; sanctoz n̄lerit i eū qđ non fit gaudi⁹ mateia. Ita nihil erit ī dānatis qđ nō fit eis mateia t̄ cā tristitie. nec ali qđ quod ad tristitīa ptinge pos fit. d̄cerit. ut sit eoz miseria cōfū mata. **S**ecūda pena īteioz quo ad irascibilez erit odium oim demonū. h̄om tā vñior⁹ q̄ mortuorū. angelorū t̄ scāz animar⁹ vñde super illud ysay. .xiiiij. Surrexerūt de solijs ōnes pñcipes dic. glō. Solatiū est

Capitulum

Tertium

malorū. multos h̄rē sotios pēa rū Ideo sc̄is thō. vbi p̄us di. **S**ic ī b̄tis ī patria eit pfectis h̄ia caitas. Ita ī dānatis eit per fecissimū odiū. vñ sic sc̄i gau debūt de oib⁹ bomis. Ita mali de oib⁹ malis gaudebūt. a de ūmib⁹ bomis dolebūt. vñ a felicitas sc̄or̄ cōsiderata eos maxie affliget. vnde ysa. xxvi. videāt q̄ fundātur gloriātes p̄pli. a ignis hostes tuos deuoz; vnde vellēt oēs b̄tōs eē dānnatoz. **T**āta etiā eit ī dānatis īu dia q̄ p̄pīm quoz gloie īuidē būt cū iphi sīnt ī sumā miseria. **E**t hoc etiā bene ī hac vita accidit crescēte īuidia. sed tamen min⁹ īuident p̄pīm q̄s q̄ alijs. **E**t maior eoz pena si ōnes p̄pīm q̄ dānarentur. t̄ alijs saluarebūt. q̄ si aliqui de suis p̄pi q̄s saluarebūt. t̄ alijs dānnarebūt. **E**t inde fuit q̄ dñies petijt frēs suos a dānnacōne eripi. **S**ciebat enim q̄ aliq̄ eriperē tur maluiss̄ tamē fratres suos cū alijs oib⁹ dānari. **R**ūnis aut ex dānnator̄ multitudine pena singulor⁹ augēatur: tam t̄m supercrescit odiū a īu dia q̄ magis eligēt torqri cū mul tis. q̄ minus soli. **S**z quid eit de affētū dānator̄ z ad eos quos hic carnaliter dilexerūt nā af fectōes mordiate ī īferno a dānatis nō auferētur. **S**ed

Quartū

Preceptum

dānati h̄ aliquos carnaliter dilexerunt. ergo videtur q̄ etiā illic h̄. dilectio que non fundatur sup̄ honestum. facile rescinditur. q̄ precipue i malis homī m̄b. ut p̄hus dicit. ix. Ethico. Vnde damnati non conseruā būt amicitiam ad eos quos in ordinate dilexerūt. S; in hoc voluntas eorum remanebit p̄uersa q̄ causam in ordinate dilectionis abhuc diligunt. Odiunt etiam deū sedm illud psal. Superbia eorū qui te oderunt ascendit semper. Potest enim deus duplicit videri. Uno modo in se. q̄ sīc a nullo clare visus potest odiri. Alio modo in effectu. Et q̄ quida; effectus dei puta pūnicō repugnat aliquid idō deum oculūt in opib; iustitie sive. hec omnia Tlo. vnde Ab. sup̄ puer. vltio de muliere fortidicit dānati nullo affectu p̄tus se diligunt. vñ iob. xl. Cor puseius id ē leuiathā. q̄ significat dyabolū q̄ scuta fusilia. cōpacta squamis sese premētibus. Corpus dyaboli sunt oēs dānati. q̄ scuta fusilia in q̄ amore dīm̄ intraē neq̄at. vñ a sese iūi cē deridē dicūtur q̄ iūiciā. nec obstat q̄ diues sollicitabatur de fratribz. q̄ hoc fecit nō amo re. s; ut ip̄e minus arderet si fratres a criminib; ad q̄ ip̄e eos in duxerat absoluerētur. velut nō

Capitulū

Tercium

fūstimeret oīitia ip̄oī propria cīum sibi vel veri? ut dīc. aug9. cōpulsus fūit hoc dicere apt̄ exemplū viuēcūm ut magis cre dāt scripture q̄ etiā mortuis resurgentib;. Tertia pā fūnt ē tēbre interiores q̄sūt triplices vīc; p̄uacō scīe: hūane. celestis a dīme. De p̄uacōne prima scīe: de hūanis tēbris dubitat vtr̄ dānati possint vti noticia quā i hoc m̄do habuerūt h̄. th̄. vbi p̄us di. vltia dānati meōrabuntur aliquorū q̄ h̄ sciuēt vñ lu. xvi. Ab̄ hā diuīti ait Recordāe q̄ r̄cepisti bō i vita tua Cōsidērācō em̄ aliquorū scito n̄ q̄ tum ad aliquid inducit gaudium. vle ex pte cognoscibilū inq̄ tum diliguntur. vel ex pte ip̄i us cognicōnis inq̄ tum ē cōueniens a perfecta. potest etiam tristitie racō ēē q̄ ex pte cognoscibilū que nata sunt cōtrista re. q̄ ex pte ip̄ius cognicōnis p̄ ut eius imperfectio consideratur. ut pote cū aliquis cōsiderat scī cere in cognicōne alicuius rei. cuius pfectioē appeteret. Sic ergo in dānatis erit actual cōsideracō eorū q̄ prius sciuērant ut mateia tristitie. nō aut ut de lēcationis cā; cōsiderabūt Cōsiderabūt em̄ mala que gessēt ex q̄b; dānati sunt a bona dīcā q̄ h̄ amiserit a ex vtroq; torq̄bū tur. Similitētā torquebūtur

Decimū**Preceptū**

de hoc q̄ cōsiderabūt noticiam quā de reb⁹ speculabilib⁹ ha
buerūt īmpfectā eē. et amīsile
fūmā eius p̄fectionē quā pote
rat adipisci. deniqz etiā ea q̄ h̄
agūtur oñdentur eis quo ad
ea que ī eis tristiciam augere
p̄nt. nec dānati penis acerbissi
mis torti abstrahentur. sicut h̄
fit a cōsideracione tristabiliū. q̄
ī futuro nō abstrahetur aia
a corpe sicut h̄ fit. h̄ q̄ntūcūqz
corpus affligetur. tñ aia sep
cōsiderabit lucidissime illa que
p̄nt eē ei causa merois. nec ob
liuio esse poterit ex quātacūqz
diuturnitate t̄pis post iudici
um. h̄c ille. **S**ed o tenebris q̄
fit p̄uatio celestis visionis af
fligetur. vñ f̄m tho. vbi p̄9. di
vltia. q̄ idē h̄etur ibi i lrā a b̄to
greg. Dānati ante diē iudicij
videbūt bonos ī gl̄a. vñ luē.
xvi. Diues vidit lazar ī finu
abrahe. non hoc modo q̄ gl̄az
eoz qlis sit ognoscat. h̄ solū
mō cognoscent eos esse ī gl̄a
quād mestibili. et ex hoc tur
babūtur. **T**ū p̄t īundiā do
lētes de bonor felicitate. tū p̄
ter hoc q̄ ip̄i tale gl̄az amiserē.
vnde d̄ sapien. v. de īpijs. vi
dentes turbabūtur timore h̄z
ribili. **S**ed post diē iudicij oī
no visione beator p̄uabūtur.
nec tñ ex hoc eoz pena minue
tur. h̄ augebitur. q̄ ī memo

Capitulū**Tercium**

ria habebūt gl̄a; beator q̄
ī iudicō vel āte iudicū vidēr̄.
q̄ hoc ē eis ī tormentū. h̄ ulte
ri⁹ affligētur i hoc q̄ videbūt
se īndignos reputari. etiā vide
re gl̄am quā sc̄i merētur h̄c.
h̄c ille. **T**ercō affligētur tene
bris cū dīna; noticiā. **Q**ue d
ritur i ḡz andānati cogitabūt
aliqd de deo. **P**x. tho. vbi p̄9 q̄
sic. **S**nōn īq̄t q̄ d̄us p̄t
duplicit cōsiderari. vno modo
f̄m se. et f̄m illō q̄d ē p̄p̄iū ei.
sc̄i esse to ci⁹ b̄mitatis p̄ncipiū
Et sic nullo mō cōsiderari p̄t si
ne delaciōe. vnde sic nullo mō
a dānati cogitabitur. **A**lio
mō f̄m aliqd q̄d ē ei q̄i accidē
tale i effectib⁹ suis. ut pote p̄i
re vel aliqd hm̄i. **E**t f̄m hoc
cōsideracō de d̄o p̄t tristitiā ī
duce. **E**thoc mō dānati de eo
cōgitabūt. I p̄i em̄ d̄um odio
h̄nt. q̄ de eo nō cōgitabūt n̄ ra
cōne pumicōis q̄ phibicōis ei⁹
q̄d male eoz w̄lūtati cōsonat.
vñ nō cōsiderabūt eū n̄ ut pūto
rē a phibitorē. **R**īta pena dā
nator iteror ē otinua p̄con
multiplicacō. q̄ p̄petua ī odio
di. p̄xim. demonū. sc̄or. tan
getor. q̄ i blasphemia otinua
cio de qb; dcm ē. **E**t sic eōn de
um p̄petue p̄sam w̄lūtati h̄
būt nō tamē p̄p̄ie demerētur
p̄p̄ie loquēdo. q̄ i t̄mō nō
ī via sunt. vbi solū est meritū

Decimū

Preceptum

Appe q̄ demeritū. vñ tho. vbi pri
us. **N**ō ap̄t h̄c dānati excusan
tur a demerito. q̄ necessitatē
peacādi h̄nt. s; q̄ ad summū p
uenēt malorū. demones tamē
ān iudiciū peccant et demeren
tur alios ad peccata trahentes.
S; ad dānatorū h̄om̄ officiū
nō ptin; alios ad dānacōnem
ptrahere. sic ptin; ad officiū de
monū rōne cui⁹ demeretur q̄
tum ad secūdariā pēa; h̄c ille.

Rinta pena dānatorū īteior
sunt v̄mes oscīe vñ ysa. vltio.
Ignis eorū extīguetur et ver
mis eorū non morietur **S**uper
quo aug⁹. de ci. dei li. xxi. **D**luēs
expōfīcōes recitās cōcludit. **In**
pēns īq̄t malorū īextīguibī
lis ignis et īmmanissimus v̄mis
Alij p̄prie ad corpus ignē expo
fuerūt **T**ropice vero ad animā
v̄mē qd̄ eē pbabili⁹ v̄dr. vñ
fīm thv. vbi prius distīctōne
vltia **E**t bonaue. **I**pa translacio
vermis ad dolorē spūalē mani
festatim qb; et quo fit vermis
si attēdatur racō trāfferendi **In**
verme enim naturali ūfideātur
origo et mordīcē oītūr īq̄
ex putrefactōe et mordzillō ex
quo oītūr **S**ic ī spūali dolore
no q̄libet dolorē vermis s̄ qui
nascitur ex putrefactione pec
cati **S**ic tunc peccatum dī
tridū qñ animā ī eo req̄escit fi
nalit **R**urs⁹ oport̄. q̄ sit ī do

Capitulu

Certium

lore r̄mōr̄io. hoc aut̄ est ex cō
cursu duorum sibi unitis; obuiān
tū t̄ resistēcū. Ita duo mouen
tia sūt in h̄oie volūtas natuālis
et deliberātiva. Ita cōcurrūt per
cōscientiam dictante; aliquid
factum esse īdebitum. et tunc
obuiānt quando voluntas na
turalis detestatur īdebitum et
deliberatue volūtati placit. Tūc
autem resistunt quādo utraq̄
ī suo actu vigeat. Ex hijs pat̄;
cur ī quibusdam yuuentibus
sit vermis cōscientie modicus
aut magnus. In dānatis etiā;
pat̄; similiter q̄ ibi erit peccati
putrefactio ex hoc q̄ pccm si
nalit rem āhit in anima eorum
Ibi eit cōcursus apter peccato
rum apertissimam visionem.
Ibi erit obuiācō apter volūta
tis deliberatue obstinacōnem
perpetuam. et sinderis remur
muraconem Ibi erit resistentia
quia ipsa delectacō peccati eit
ablata p̄e pene acerbitatē.
et ex h̄c ipsius sinderis fortifi
cata actio. et ex h̄c vermis mi
rabiliter rodens et pumiens. vr
ba sunt bonaē. Est aut̄ qui f
tuplex vermis b̄m oēs doctoēs
Primus de peccato omisso a se
nō q̄ pccm. sed quia cā demeri
tia respectu pene dām. Secū
d⁹ vermis ē b̄m seo. tristitia de
obstinaconē sua ī pccō q̄ ē pri
uacio boni honestiue gratie

Decimū**Preceptū**

per culpā vel saltē tristatur de peccato quod commisit in vita sua in quo nūc sine remissione dimissus est. et derelictus non quidem tristatur de hoc. vel de hoc finem se. quod taliter pueracō bōi moralis. sed quod demeū tu respicū pene dām. Tercius vermis ē fin Alb. sup missam de bono a seipso obmissa quod si fecisset: morsa mala sustineret. Et fin Alb. ibidē huius tres vermes nūc ppetue crescent nec de crescent quod sūt de pteito. et de necessario. Quād? vermis ē fin eū dē de malo cuius ipē potuit esse cā ut fieri in alio. et ille vermis crescit et mitigabitur. Si ei per malū suū cā ē malum in alio: totus crescit vermis: quācies crescit et dilatatur malum illud in alios quos inuoluit. Et in hoc sensu dicit Ambro. quod ignoratur pena arrui. quod nescitur quod errore eius sint subiecti. Si autem cā fuit ut bonū fieret: to cīes decrevit vermis quo cīes bonū illud multiplicabitur. hoc Alb. Quintus vermis ut dicitur. ubi pī ē corporal' quod mō. potest etiā iqt dicī quod pī verme spūale caro affligetur fin quod passiones aie redūdat in corp' et huius futuro vñ Eccī. viij. vindicta carni impī ignis et vermis.

Capitulū
quātu de pī dānatorum
Eterco pīcipali vicē
de pena dānatorum re

Capitulū**Quartū**

spectu supiorum Notandum quod talis in gne triplex est. Prima ē subtractione celestis solaciū hūm beatorum et angelorum et alligacionē ad carcere inferni in societate peccatorum et demonum. Secunda ē pueracō triū dotū aie et adeptio ipsi oppositorum. Tertia ē certitudine de interminabilitate omnium pefataꝝ pīas et de redēpōe de speacō. **P**rima inquit pīa ē septuplex. **P**rima ē quod pallacō amēmissum celi puerabūtur quod ē patria omni rationali creature desiderabilissima. Sicut cētrū terre quibꝫ ita aie cētrū est celum. **S**ecunda ē quod infernali loco īgneo ppetue contemplatio alligabūtur. vñ math. xxv. Ite maledicti in igne eternū. Tercia est pueracō natuālis societatis ad bōes hōies a quibꝫ tot gaudia deberēt recipere. quod sūt bōes homines. Quarta est adeptō societatis dānatorum hūm. de quibꝫ tūto plura tristia recipient quod toplures dānati existūt. Quinta est pueracō societatis angelice nature. quod pīqua est nrē aie. de quibꝫ angelorum societate gaudere possent. sic hūm de societate. **S**exta ē introit⁹ ad societatem demonū infinitorum quodā mō a quibꝫ etiā tot mala recipi ent. quod sūt deformissimi demōes. Septima ē societas pessimorum demōis et turpissimi lucifri